

Weer veel bijgeleerd over tactiek en prestaties

Wie tijdens het afgelopen EK naar een wedstrijd met risicoloos rondschuif-, terugtik-, ‘jij raakt me lichtjes aan dus ik ga liggen’ voetbal zonder klassieke spits keek, kon zo maar op zijn telefoon gaan googelen en uitkomen bij het Bayerisches Amt für Denkmalpflege.

De dienst meldde namelijk een opmerkelijke vondst in Oberstimm: een stuk zool van de sandaal van een Romeinse soldaat. Aan de onderkant was hij beslagen met spijkers, die de schoen als ‘moderne ‘noppen’ stabiliteit en grip’ gaven bij het lopen over onverharde wegen.¹ Maar is dat wel nieuws?

De *Militaire Spectator* zette de televisie dankbaar af en ging op onderzoek uit. Al in 1964 – twee jaar voordat Engeland onterecht wereldkampioen zou worden – schreef G. Koppert, kapitein van fortificatiën, in het tijdschrift gedetailleerd over de Romeinse militaire organisatie.² Hij beschreef ook de persoonlijke uitrusting van de Romeinse legionair en constateerde onder meer dat de ‘pas sedert kort bij ons ingevoerde capuchon’ toen al deel uitmaakte van de regenkleding en dat PSU plus bewapening in totaal 40 kilo wogen en op de man gedragen werden. Om tijdens de lange marsen in het terrein, op zandwegen en bij regen beter overeind te kunnen blijven waren de voeten ‘geschoeid met korte laarzen of sandalen, waarvan de zolen met ijzer waren beslagen’.

Het opgegraven stuk zool uit Oberstimm, met een reconstructie van de sandaal

Of de Romeinen met dat schoeisel ook voetballen is nooit bewezen, maar wel slim van de Beierse erfgoeddienst om hun bericht in de voetbalzomer te lanceren. Weer veel bijgeleerd, onder meer over tactiek en persoonlijke en strategische prestaties, dankzij het onuitputtelijke archief van de *Militaire Spectator*. ■

¹ Bayerisches Landesamt für Denkmalpflege, *Pressemitteilung* (München, 18 juni 2024).

² G. Koppert, ‘De Romeinse legioenen’, *Militaire Spectator* 133 (1964) (10) 487-494.